

**Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2024/2025**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania 30 zadań.
2. Zadania 1, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29 to zadania zamknięte. Każde zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem. Za każde z tych zadań możesz zdobyć 1 punkt.
3. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź **obwiedź kółkiem** i zaznacz poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
4. **Zadania 2, 5, 8, 9, 11, 17, 19, 25, 28, 30 to zadania otwarte**. Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie w arkuszu testu. Punktacja za każde z zadań podana jest przy jego numerze.
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **30 punktów**.
6. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
7. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
8. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
9. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

1. Wskaż, który z poniżej wymienionych bogów był starożytnym bogiem egipskim, mającym za zadanie osądzanie ludzi po śmierci. [1 pkt.]

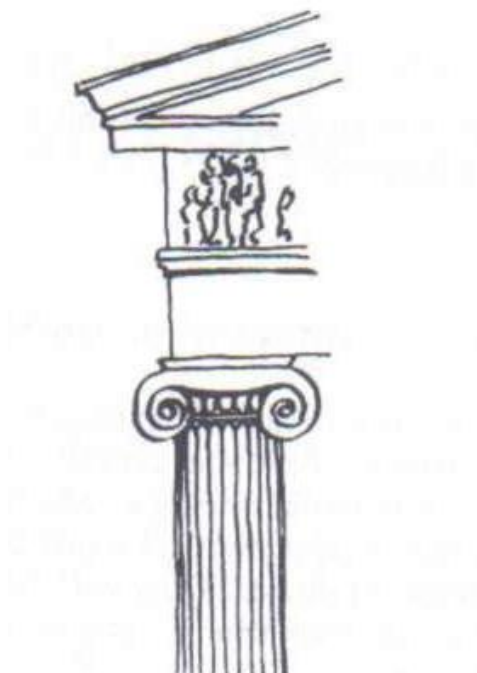
A – Ozyrys.

B – Cheops.

C – Hades.

D – Jehowa.

2. Podaj jak nazywa się styl architektury greckiej przedstawiony na poniższej ilustracji. [1 pkt.]

.....

3. Wskaż, nazwę podstawowej jednostki armii rzymskiej, składającej się z około 4 tys. żołnierzy walczących pieszo. [1 pkt.]

A – falanga.

B – dywizja.

C – legion.

D – piechota.

4. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i wskaż w kogo wymierzone były opisane w nim prześladowania. [1 pkt.]

Schwytano naprzód tych, którzy tę wiarę publicznie wyznawali, potem na podstawie ich zeznań ogromne mnóstwo innych, i udowodniono im nie tyle zbrodnię podpalenia, ile nienawiść ku rodzajowi ludzkiemu. Okryci skórami dzikich zwierząt ginęli rozszarpywani przez psy albo przybici do krzyży, albo, przeznaczeni na pastwę płomieni, gdy zabrakło dnia, palili się, służąc za nocne pochodnie. Na to widowisko ofiarował Neron swój park i wydał igrzysko w cyrku, gdzie w przebraniu woźnicy między tłum się mieszał lub na wozie stawał.

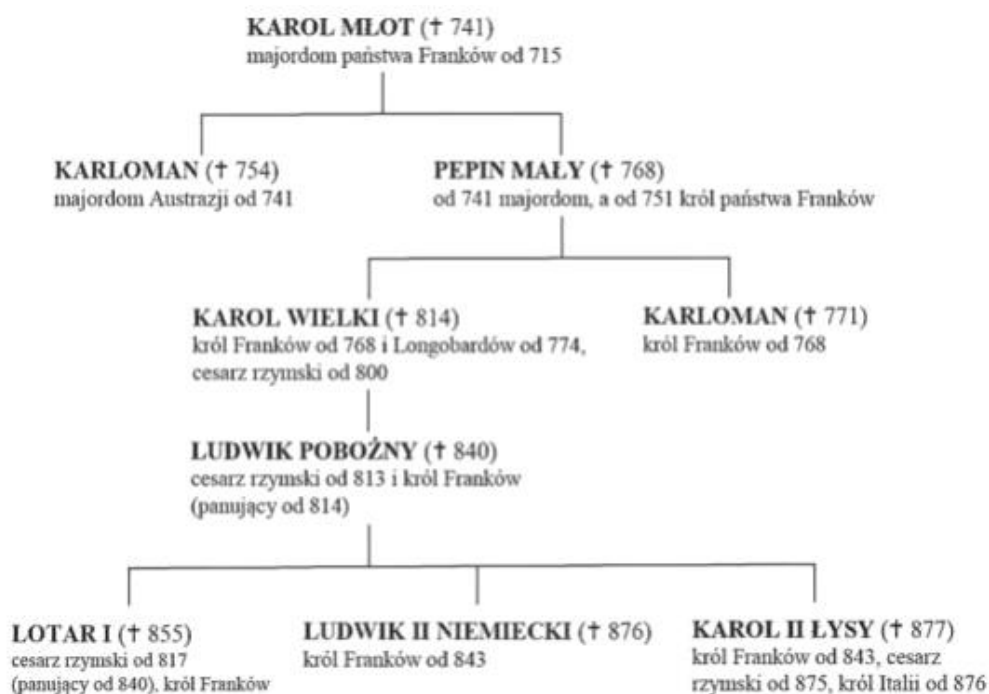
A – w Kartagińczyków.

B – w Germanów.

C – w Chrześcijan.

D – w Muzułmanów.

5. Podaj nazwę dynastii, której drzewo genealogiczne zaprezentowano poniżej. [1 pkt.]

6. Wskaż zdanie **prawdziwe**. [1 pkt.]

A – wasal był zobowiązany do służby wojskowej swojemu seniorowi.

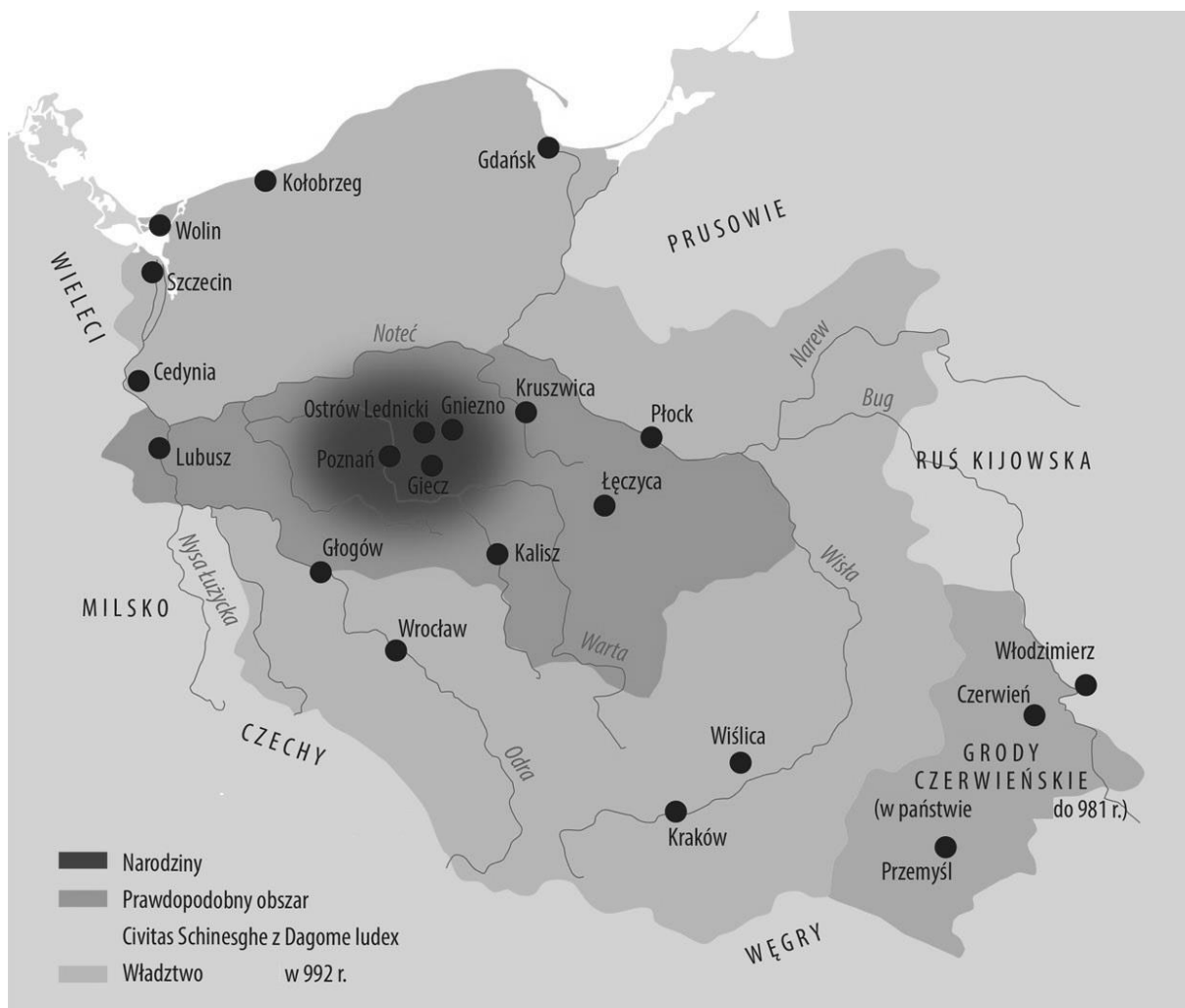
B – chłopci byli wasalami najbiedniejszych wasali.

C – seniorem nie mogła być osoba duchowna.

D – lenno było oznaką godności nadawanej seniorowi (przynależną do seniora).

7. Wskaż poprawny tytuł poniższej mapy (z legendy usunięto niektóre nazwy i imiona).

[1 pkt.]

- A – Polska w okresie rozbicia dzielnicowego.
- B – państwo Piastów przed przyjęciem chrztu przez Mieszka I.
- C – Polska za czasów Bolesława Chrobrego.
- D – państwo Mieszka I.

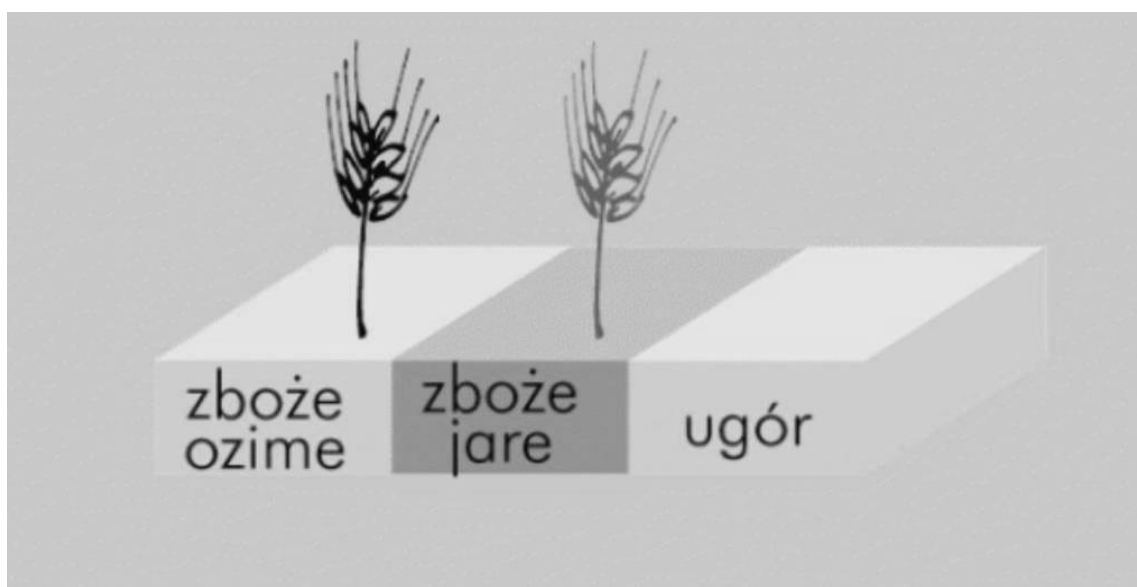
8. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i podaj jakie imię zostało zastąpione przez XXX.

Tak tedy król ten ponad wszystkich księząt polskich dzielnie rządził rzeczą pospolitą, albowiem jak drugi Salomon wyniósł dzieła swoje, budując miasta, domy i grody. Przede wszystkim zamek krakowski ozdobił przedziwnymi budynkami, wieżami, rzeźbami, malowidłami i dachami nad podziw wspaniałymi. Naprzeciw zaś zamku krakowskiego, za Wisłą, obok kościoła, który się nazywa Skalka, wybudował miasto, które od imienia swego nazwał XXX. Wybudował też wiele innych miast, jak Wieliczkę, Skawinę i Lanckoronę, zamek Olkusz, Będzin i Lelów, miasto Czorsztyn wraz z zamkiem, zamki w Niepołomicach, Ojcowie,

Krzepicach, w ziemi sandomierskiej zamek i samo miasto Sandomierz, Wiślicę, Szydłów, Radom, Opoczno, Wawelnicę, miasto Lublin, (...) w ziemi ruskiej miasto Lamburgę, czyli Lwów i dwa jego zamki, zamek Przemyśl, zamek i miasto Sanok, miasto Krosno i zamki w Lubaczowie, Trembowli, Haliczu i Tustaniu. Wszystkie te miasta i zamki opatrzył bardzo silnemi murami, budowlami i wieżami wyniosłemi, głębokimi fosami i innemi fortyfikacjami na ozdobę królestwa, a ku bezpieczeństwu i schronieniu narodu polskiego. Za panowania bowiem tego króla powstało w lasach, gajach i na karczowiskach prawie drugie tyle miast i wsi, ile ich przedtem było w królestwie polskiem.

.....[1 pkt.]

9. Poniżej zaprezentowano schemat średniowiecznego systemu uprawy roli zwany trójpółwką. Podaj co oznacza pojęcie „ugór” i czemu służyło ugorowanie ziemi. [1 pkt.]

.....
 .....
 .....

10. Wskaz wydarzenie **najpóźniejsze**. [1 pkt.]

- A – bitwa pod Warną.
- B – bitwa pod Grunwaldem.
- C – wojna trzynastoletnia.
- B – bitwa pod Płowcami.

11. Podaj jaki stan reprezentują dwie osoby ukazane u dołu poniższej średniowiecznej ilustracji.

.....[1 pkt.]

12. Wskaż wydarzenie **najwcześniejsze**. [1 pkt.]

- A – unia lubelska.
- B – pierwsza elekcja.
- C – panowanie Stefana Batorego.
- B – panowanie Henryka Walezego.

13. Przeczytaj poniższy fragment tekstu źródłowego i wskaż jak nazywano Hiszpanów występujących w tym tekście. [1 pkt.]

Niedługo potem, gdy przybył najwyższy władca i cesarz owych królestw, zwany Atabaliba, w otoczeniu wielu ludzi nagich i uzbrojonych jakby dla żartu, niewiedzących, jak tną miecze, ranią włócznie, jak biegną konie i kim są Hiszpanie - którzy, aby zrabować złoto, napadliby i na szatanów, gdyby ci je mieli - powiedział: „Gdzie są ci Hiszpanie, niech tu wyjdą, nie ruszą się, póki mi nie zadośćuczynią za moich wasali, których pozabijali, za osiedla, które wyludnili, i za bogactwa, które im zagrabili”. Hiszpanie natarli na niego, zabili mu mnóstwo

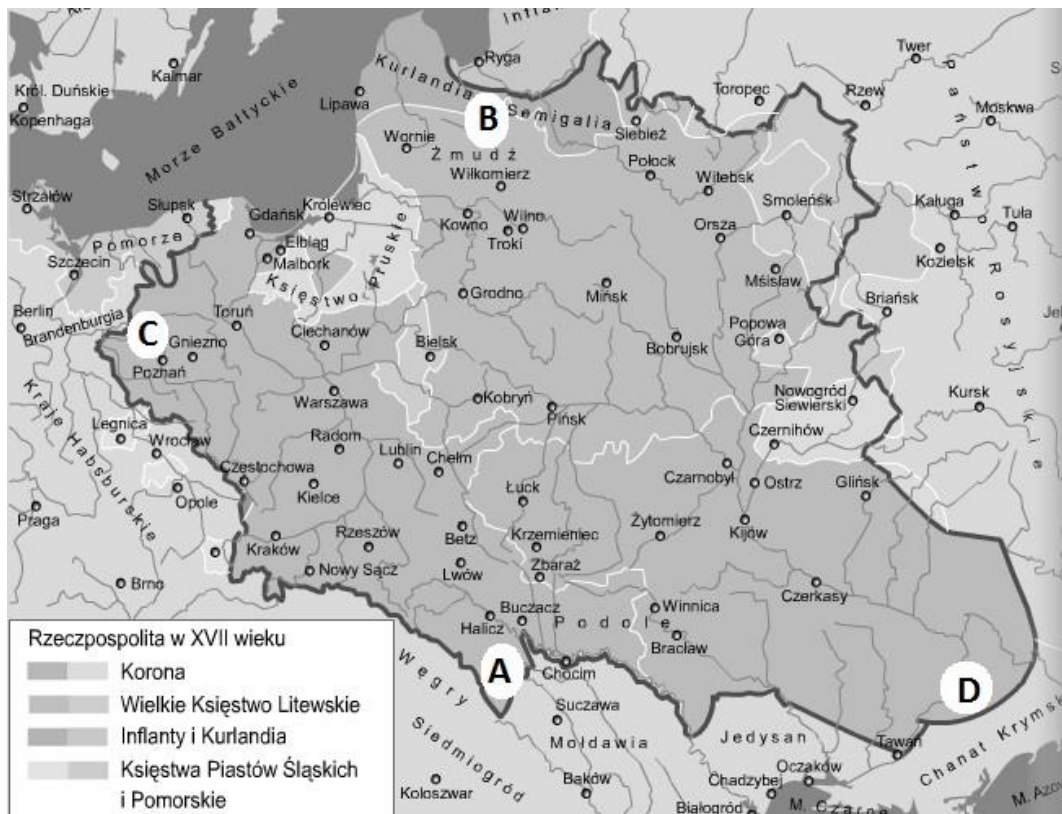
ludzi, pojмали jego samego niesionego w lektyce i uwięziwszy go (...) skazali go na spalenie żywcem, choć później pewni ludzie uprosili dowódcę, aby go uduszono i uduszonego spalono. Gdy się dowiedział o wyroku, powiedział; „Dlaczego mnie palicie, co wam zrobiłem? Czy nie obiecaliście wypuścić mnie, jeśli dam wam złoto? Czyż nie dałem wam więcej, niż obiecałem? Jeśli chcecie, poślijcie mnie królowi Hiszpanii”. I dużo innych rzeczy mówił dla większego zawstydzenia i zohydzenia wielkiej niesprawiedliwości Hiszpanów, aż w końcu spalili go.

- A – Konkwistadorzy.
- B – Aztekowie.
- C – Kastylijczycy.
- D – Indianie.

14. Wskaż zdanie **niepoprawne**. [1 pkt.]

- A – renesans nazywany jest też oświeceniem.
- B – mecenas to opiekun twórców, artystów, uczonych, często wspierający ich finansowo.
- C – humaniści w centrum swojego zaingerowania stawiali człowieka.
- D – istotą wynalazku druku było używanie ruchomej czcionki drukarskiej.

15. Wskaż, którą literą na poniższej mapie zaznaczono miejsce gdzie rozpoczęło się powstanie Chmielnickiego. [1 pkt.]

A B C D

16. Wskaż nazwisko osoby, która w XVII w. wprowadziła w Anglii system republikański, a następnie przejęła władzę dyktatorską. [1 pkt.]

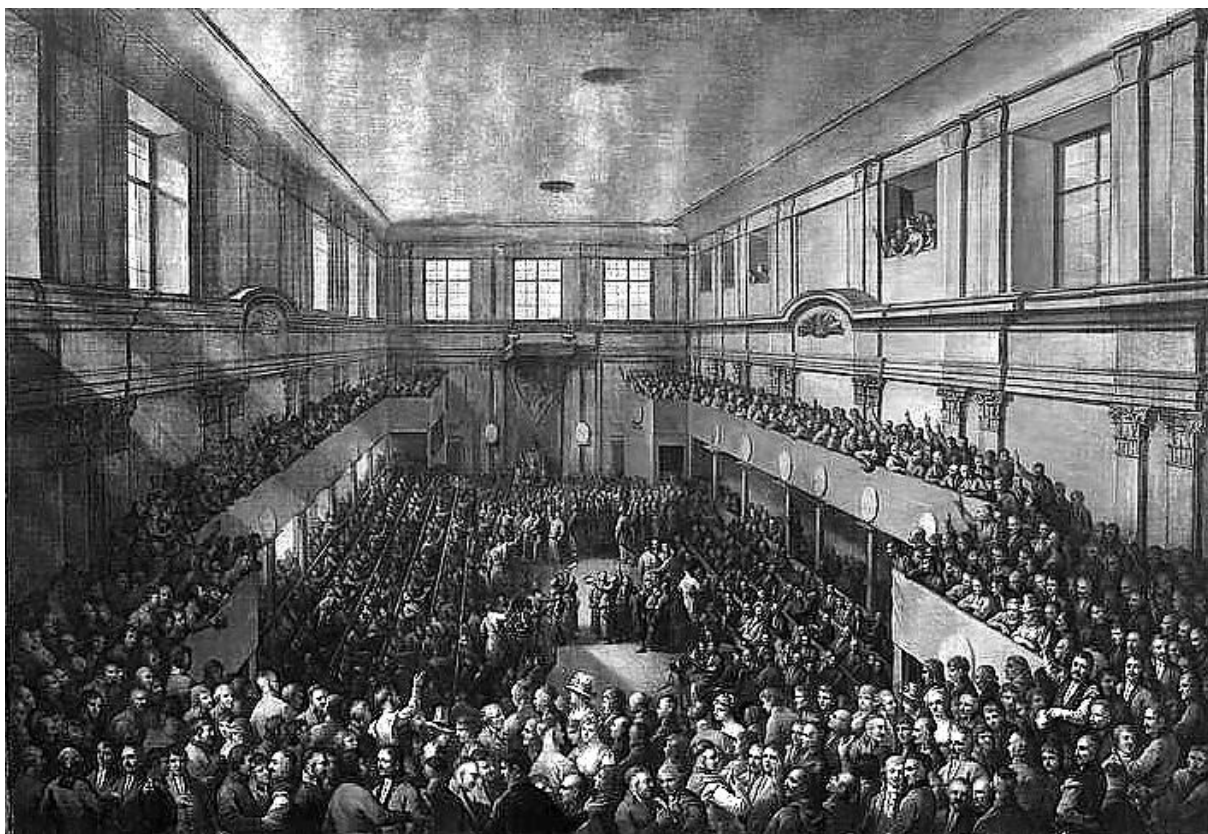
A – Jerzy Waszyngton.

B – Maksymilian Robespierre.

C – Olivier Cromwell.

D – Karol Stuart.

17. Poniższy obraz pokazuje wydarzenia 3 maja 1791 r. W środku na tronie siedzi król Stanisław August Poniatowski. Podaj jak nazwano organ polskiej władzy przedstawiono na tym obrazie.

.....[1 pkt.]

18. Jedną z zasad przyjętą na kongresie wiedeńskim, zgodnie z którą porządkowano Europę ponapoleońską była zasada legitymizmu. Wskaż **poprawna** definicję tej zasady. [1 pkt.]

- A – wszystkie mocarstwa europejskie muszą być równe pod względem siły militarnej.
- B – każda władza pochodzi od Boga i nie może być przez ludzi obalona.
- C – wszyscy władcy obaleni przez Napoleona I muszą wrócić na swoje trony.
- D – wszelkie rewolucje będą zwalczane przez tzw. koncert mocarstw.

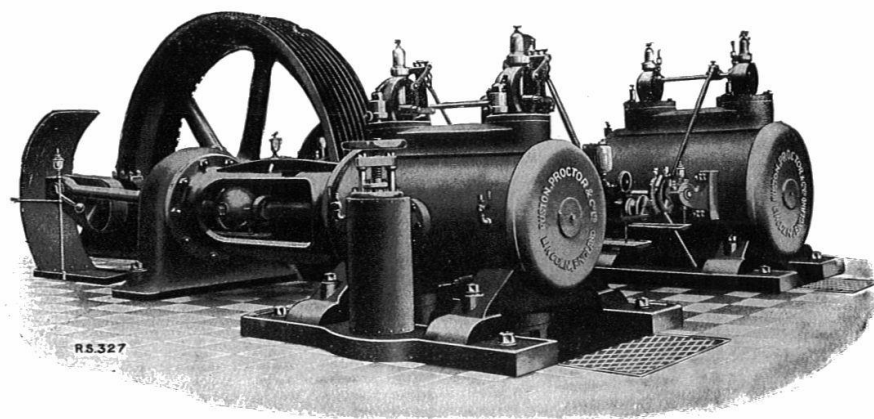
19. Podaj jedną z przyczyn wybuchu powstania listopadowego. [1 pkt.]

.....

.....

.....

20. Wskaż z jakim zjawiskiem bezpośrednio związany jest wynalazek przedstawiony na poniższej ilustracji. [1 pkt.]

- A – industrializacja.
- B – odkrycia geograficzne.
- C – asymilacja.
- D – upowszechnienie się parlamentaryzmu.

21. Przeczytaj poniższą wypowiedź George Sand na temat jednego z najwybitniejszych polskich twórców żyjących w XIX w. m.in. w Paryżu i wskaż o kogo chodzi. [1 pkt.]

Jego twórczość była spontaniczna i cudowna. Znajdował ją bez szukania, bez przewidywania. Przychodziła nagle, całkowicie, delikatnie, śpiewając mu w głowie w czasie spaceru. A potem zaczynała się najbardziej katorżnicza praca, jaką kiedykolwiek widziałam, seria wysiłków, niezdecydowania i niepokoju, poszukiwania pewnych detali tematu, który słyszał. Zamykał się w swoim pokoju na całe dnie, płacząc, chodząc, łamiąc pióra, powtarzając takty po setki razy.

- A – Adam Mickiewicz.
- B – Artur Grottger.
- C – Fryderyk Chopin.
- D – Henryk Sienkiewicz.

22. Wskaż, który z polskich ruchów politycznych pod koniec XIX wieku opowiadał się za tym by Polska odrodziła się jako państwo jednonarodowe, a Polacy winni kierować się egoizmem narodowym. [1 pkt.]

- A – endecja.
- B – socjaliści.
- C – ruch ludowy.
- D – konserwatyści (stańczycy).

23. Wskaż nazwę państwa, które w drugiej połowie XIX **nie posiadało** kolonii. [1 pkt.]

- A – Wielka Brytania.
- B – Francja.
- C – Austro-Węgry.
- D – Belgia.

24. Wskaż poprawną nazwę poniższej mapy. [1 pkt.]

- A – Europa w 1914 r.
 B – Świat w okresie międzywojennym.
 C – Europa w przededniu wybuchu II wojny światowej.
 D – Europa po I wojnie światowej.

25. Na podstawie poniższych danych statystycznych prezentujących liczbę posłów poszczególnych klubów parlamentarnych polskiego Sejmu w latach 1922-1930 podaj, w której kadencji było **najwięcej** posłów z mniejszości narodowych.

Kluby i koła poselskie ^a	1922 — I kadencja	1928 — II kadencja	1930 — III kadencja
	posłowie		
Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem	x	122	247
Związek Ludowo-Narodowy (w II kadencji — Stronnictwo Narodowe, w III — Klub Narodowy)	98	32	62
Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”	70	21	} 48 ^b
Polskie Stronnictwo Ludowe „Wyzwolenie”	48	40	
Stronnictwo Chłopskie	x	26	
Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów	41	63	24
Chrześcijańska Demokracja	43	15	15
Ukraiński (w II kadencji — Klub Ukraińsko-Białoruski, w III — Klub Ukraiński)	20	30	18
Koło Żydowskie	34	13	6
Narodowa Partia Robotnicza (w II kadencji — łącznie z Frakcją NPR „Lewica”)	18	19	10
Zjednoczenie Posłów Niemieckich (w II i III kadencji — Klub Niemiecki)	16	19	5
Chrześcijańsko-Narodowy	28	x	x
Białoruski (w II kadencji — Białoruski Klub Robotniczo-Chłopski)	11	5	x

.....[1 pkt.]

26. Wskaż, które z poniżej wymienionych pojęć nie jest bezpośrednio związane z polityką rolną w ZSRR. [1 pkt.]

- A – Komsomoł.
 B – kułak.
 C – kolektywizacja.
 D – kołchoz.

27. Wskaż, wydarzenie **najpóźniejsze**. [1 pkt.]

- A – śmierć Józefa Piłsudskiego.
- B – uchwalenie konstytucji kwietniowej w Polsce.
- C – polsko-niemiecka wojna celna.
- D – budowa Centralnego Okręgu Przemysłowego w Polsce.

28. Podaj jedną z przyczyn upadku powstania warszawskiego w 1944 r. [1 pkt.]

.....
.....
.....[1 pkt.]

29. Wskaż, które państwo miało najwięcej do powiedzenia w organizacji Układu Warszawskiego. [1 pkt.]

- A – Polska.
- B – ZSRR.
- C – USA.
- D – Niemiecka Republika Demokratyczna.

30. Podaj imię i nazwisko polskiego polityka, który w celu zniszczenia NSZZ Solidarność i ratowania w Polsce sytemu komunistycznego wprowadził w 1981 r. stan wojenny.

..... [1 pkt.]